

DE STER

HALF-MAANDELIJSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896.

Sommige tranen der menschen wegen zwaar; wee hen die
ze doet vergieten.

15 Jan. 1915.

No. 2

20e Jaargang.

EERBIED VOOR HET MOEDERSCHAP. *)

Als slechts een enkelen keer de zon zou falen, hare morgenstralen op de aarde te laten vallen, wat zouden wij, al wat leeft, zich bedrukt gevoelen: bedenkt eens de stemming van de natuur en al wat onder den invloed kwam, hoe vreemd stil alles werd bij eene zonsverduistering Alles zwijgt, zelfs de vogels; de wind staat stil, de bladeren van de boomen ritselen niet meer

En altijd en altijd weer is daar de trouwe zon, het licht en ontelbare natuurwetten, die oorzaak en gevolg met zich brengen tot in oneindigheid.

Wij denken daaraan niet, zijn er aan gewoon.

Gewoonte, juist de gewoonte maakt ons ondankbaar, doet ons niet zien de groote wonderen in Gods scheppingswerk, de wonderen, die den innerlijken mensch beroeren en veredelen.

Nu, nu in dezen tijd leeren we weer waardeeren, vragen, ja, bidden.

Een mooie zomerdag, met heerlijke blauwe luchten vol zonneglans, tinteling in blad en groen, vlinderzweef en vogelenjubel. „Een goddelijke dag”, zegt men. Eene groote laan, beplant met eeuwenoude boomen, die tempelhooge gewelven vormen, in schittering van zonnegoud.

Aan het eind een knaapje van 4 á 5 jaar, zijne voetjes in houten klompjes, regelmatig klotsend over den vasten weg. De handjes in zijn zak, het petje achter op het hoofd, in lustig gezang stappend, uiting gevend aan de zomerstemming.

Ik luister, het geluidje wordt langzaam aan scherper. Het doet zoo

*) Het hierbij afgedrukte artikel werd ons toegezonden door eene zuster werkzaam in de verloskundige ziekenverpleging. Enkele gedeelten, meer in het bijzonder betrekking hebbende op de oorspronkelijke oorzaken waarom het stuk geschreven was, en voor ons tegenwoordig doel van minder belang, lieten wij uit. De hoofdinhoud evenwel bieden wij gaarne onzen lezers aan, en betuigen onze volle instemming daarmede.

Het tijdschrift waaruit wij het hebben overgedrukt is „Tijdschrift voor Practische Verloskunde”, terwijl dit orgaan het reeds had overgenomen uit „Tijdschrift voor Ziekenverpleging.” Het oorspronkelijke geheel werd geschreven door Mevr. L. M. Hellemans te Groningen.

aardig aan, dat kinderstemmetje, zoo rein in den gewelfden natuurtempel.

Toen ineens verstond ik, . . . het schalde als geweerkaatst door alle boomen en loof: „O, welk een schande, voor het grootte Engeland”. —

't Is nu jaren geleden, maar nog hoor ik 't stemmetje, nog zie ik al die natuurpracht, nog voel ik de schrille, pijnlijke, nooit te vergeten beteekenis dier woorden.

Een kinderstem in den heerlijken natuurtempel, die eene natie aanklaagt.

Zoo worden de daden gewroken — dat zijn de Goddelijke wetten; na 12 jaar klinkt nog dat kinderstemmetje, nu voor U, mijne lezers.

Het was het lied van de concentratiekampen.

Mogen mijne woorden gelijk zijn aan het kinderstemmetje, zóó klinken voor U, — om nooit te vergeten, — dan, dan zullen de verlaten moeders en kindertjes barmhartigheid ondervinden.

Een kindergeluidje, een kraai, een roep, betoovt zelfs het „verijzerde” hart. Hoe vergat Napoleon zijne veldheersplannen, als zijn kleine zoon op hem toetripelde; wie zag niet menig man, jong en oud, in een diepzinnig gesprek door het geluid van zijn kindje, de gelaatstrekken, zoo juist nog zoo strak en met diepen plooi, ontspannen; een vriendelijk gul woord vloeit hem van de lippen, waarop even tevoren scherpe kritiek lag.

Wie kent niet den liefelijken lach van het gezonde kindje, zoo onbaatzuchtig gegeven? Wie niet den blik van overvloeiende liefde der moeder, als het kindje haar toelonkt? Dat is geluk, gezond geluk, het geluk ook van den man en huisvader, eene gave Gods.

De teederheid voor het kindje, de onschuldige almacht, is reeds van af de geboorte in zijne omgeving; zij doet zelfs het twee jaar oudere broertje of zusje met schuchterheid voor het kleine, teere, mooie, bezielen. Hoe verrukt kijkt het niet naar den jongstgeborene, hoe voorzichtig en zacht streelt het 't kleine wezentje . . . en de Moeder . . .

Er is een kindeke geboren op d' aard.

Voor al na de spannende dagen is er in de jonge gezonde moeder een gevoel van dankbaarheid — dankbaarheid, gewekt voor hare verlossing. Ze denkt na en maakt zich illusies over het pasgeboren kind. „Het moet een goed mensch worden”. Die gedachte spreekt in elke moeder, ze zij goed of slecht. Wij zien het in den blik, waarmede zij haar kindje volgt; wanneer de moeder voor het eerst weer opzit in h  ar stoel, op h  ar oude plekje, dan is het, of iets heerlijks om haar straalt. Is het de liefdeblik, nu ze na die moeilijke dagen weer bij hare lievelingen terug is; is het dankbaarheid, die haar dien heiligen glans geeft . . . is het, dat zij in haar baringsnood zich voor Gods Rechterstoel geplaatst zag, dat zij — gelouterd is? Het is iets heiligs. Gelukkige echtgenoot, die dat in zijne vrouw ziet!

Maar hoe is in onze hedendaagsche maatschappij het begrip over

het moederschap? Is er eerbied voor de goddelijke wet, de voortplanting der menschen, den natuurlijken plicht der vrouw?

Bij planten en dieren kweekt men de kennis aan, om beter de natuurwetten te begrijpen en soorten te veredelen.

Voor een zwaarbeladen appelboom komt men in verrukking; de zwangere vrouw staat dikwijls, integendeel, aan bespotting bloot. En toch is het moederschap het begin van alle wording, is de moederliefde de onuitputtelijke bron van zelfverloochening. In groote gezinnen vindt men voor elken nieuw-geborene de liefde even groot als voor de anderen, moederliefde groeit, is een godswonder.

„Het kindje moet een goed mensch worden.”

Door deze gedachte der moeder wordt bewezen, dat in elke moeder, ze zij goed of slecht, of van welken rang of stand ook, dat de moederliefde gegeven is tot opbouw in grondslag van een lid der maatschappij. Het moederschap is de innerlijke waarde der maatschappij.

Het is vaak bewezen, dat onze groote mannen en vrouwen van beteekenis goede moeders hadden, waarop zij trotsch waren.

Zei ook Napoleon niet tot de volkeren, toen zij over de ruwheid van de soldaten klaagden: „Wilt ge goede zonen (soldaten), geeft hun goede moeders.”

Zelfs verstokte boosdoeners worden week bij de herinnering aan de liefde van hunne moeder. Kenmerkt de eerbied van den zoon jegens de moeder niet de moeder, en — de zoon, die zijne moeder eert, zal ook zijne vrouw eeren, die zijn kind in zich draagt.

Als jonge zuster in een academisch ziekenhuis werkzaam zijnde, begeleidde ik eens aanstaande moeders naar het groentenhuisje, waar zij werkten. Juist ging een college uit; dartele, jonge mannen, nog donzig om de kin, kwamen aanstormen en passeerden ons.

Een van hen voegde den vrouwen iets toe; een hoogroode kleur en een paar hulpeloos starende oogen keken mij aan. Het waren getrouwde vrouwen.

Opeens bitste het uit me tot den jongen man: „Was uwe moeder ook geen vrouw?”

Toen bloosde het studentje.

Had die jonge man „Eerbied” voor zijne moeder? Moest dat „Eene Moeder” van zoo'n snaak ervaren?

Zie, hoe slecht ons volk is opgevoed. Ontelbare voorbeelden zijn aan te halen, dat zwangere vrouwen, in het openbaar zich bewegende, door jonge en oude mannen worden lastig gevallen. De geijkte term „gezegende omstandigheden” is wel eene ironie der werkelijke begrippen daaromtrent.

Wanneer een man eerbied voor het moederschap heeft, dan heeft hij ook eerbied voor de goede vrouw, en zoo wordt voortgebouwd op den weg der verheffing en tot veredeling van het volk.

Daarom moet ook de moeder de leidster zijn in het leven harer kinderen, harer zoons en dochters. Waar toch in onzen tijd juist de eerbied voor het moederschap ontbreekt, daar toch zijn de misstanden en onkunde een gevolg ervan.

Helaas stuitte ik ook bij de beschaafde vrouw op deze onkunde.

Toen het in den zomer van 1911 weken aaneen zoo ontzettend warm bleef, kwam bij mij het denkbeeld op, om buiten in het open veld tenten te plaatsen en onderdak aan te bieden aan de bevolking, die daarvan het meest te lijden had, en wel met het oog op het kleine aantal tenten voorhanden. Na overleg werd besloten per biljet op de deur van een politiepost in de volkrijkste buurt eene aankondiging te laten plakken, waarbij aanstaande moeders een onderkomen voor den nacht in die tenten werd aangeboden.

In Amerika werden de parken opengesteld, in den Transvaal-Engelschen oorlog schepen speciaal daarvoor ingericht.

Alles werkte mee: heeren, uit de eerste kringen, betoonden hunne sympathie door het noodige af te staan; een dokter hielp mij getrouw.

Wij hadden een stuk land bij een volkrijke buurt, tenten, brancards, zusters, die belangeloos dienst wilden doen, een wacht om het terrein af te zetten; alleen ontbrak ons linnen. Ik ging naar de presidente van eene daartoe aangewezen vereeniging.

„O, dat ging niet, de vrouwen uit haar gezin halen, en . . . dan — ik heb geen tijd, ik moet op reis”.

Toen ging de dokter in de warmste zomerhitte van den geheelen zomer op stap naar andere dames van dat Comité. De dokter trof niemand thuis!

's Avonds viel er een zwaar onweer, waarnaar weken lang verlangd was: de hulp was van Boven gekomen.

De statistieken bewijzen steeds, hoe vele kraamvrouwen en kinderen door de warmte te gronde gaan.

De groote fout ligt dus in de onkunde, het niet begrijpen, in de scheeve maatschappelijke verhouding, waardoor de door den Schepper aan de vrouw opgelegde taak in een valsch licht geplaatst wordt.

Waar toch de groote volmaaktheid alom spreekt van de Majesteit der Schepping, daar waagde het menschedom het door een valsch begrip van beschaving dien heiligen plicht der vrouw te bespotten, door haar in hare functie van moeder niet te geven, wat haar en haar kindje toekomt, „de achting”, en daardoor een tekort aan kennis en verzorging, die zij door hare plichten jegens het nieuwe leven, dat zij geboren doet worden, behoeft. Was het niet de Roomsche Kerk, die het goddelijk recht van het moederschap erkende in hare Maria-vereeering?

De eerbied, dien men vroeger den edelvrouwen toedroeg, de ridderlijkheid van den man sproot voort uit de traditioneele rechten en

plichten jegens de instandhoudsters van het geslacht. Door haar geïsoleerd leven bleven deze aartsvaderlijke gewoonten voortleven van geslacht op geslacht, totdat ook de adelstand door den drang der tijden zich in het wereldverkeer begaf en zich vermaagschapte met burgers.

Daarmede verdwenen ook de ridders.

Mocht men vroeger van ridderlijkheid jegens de vrouw spreken, slechts sporadisch wordt men ze tegenwoordig gewaar (niet te verwarren met galanterie.)

Of nu de emancipatie der vrouw, ook een uitvloeisel van den drang der tijden, daaraan schuld heeft, of dat de vrouw zich hare waarde als natuurgenoot van den man minder bewust is en zich te gemakkelijk laat winnen, dat is mogelijk, maar een ander verschijnsel van hooger beginsel treedt daaruit voort, „de beweging, om het moederschap de rechten te geven”, die vooral door doktoren opgeworpen wordt. Een verblijdend teeken, waar het wijst op begrijpen van de hulp, die de vrouw behoeft, en het leed, dat zij heeft te dragen, wanneer zij daarin te kort gedaan wordt. De ware beschaving.

Wij vrouwen, hebben door den vooruitgang der beschaving veel moeten loslaten, d.w.z., veel wat de verhouding betreft onderling, doch de vrijheid, voor de vrouw daaruit geboren, is zeker eene groote vergoeding voor wat vroeger gemist werd. Hoe troostend is het niet, dat ook nu het medelijden met de ongehuwde moeder gaat spreken. De naastenliefde voor eene verstootene, lijdende, verlatene moeder.

Zal dan eens het morgenglorien dagen, dat de ongehuwde verstooten moeder niet meer uit schaamte en schande haar kind zal moeten verloochenen, of erger, haar kind in wanhoop dooden, het kind, dat geen vader heeft en toch had?

Is het onderzoek naar het vaderschap niet een bewijs in de goede richting?

Zal ik weer eens moeten getuigen voor eene jonge moeder, die haar kindje uit wanhoop vermoordde, dan zeker zal zij geen 7 jaar gevangenisstraf krijgen en de schuldige? — (die in 4 weken tijd van een flinke gezonde boerenvrouw eene ineengedoken, magere schuchtere verschijning geworden was) en de schuldige niet alléén de straf dragen. — Of, — toen ik bij een jonge moeder stond, om haar het kindje voor den eersten moederkus in de armen te leggen, een afwijzend gebaar ontving. „Ik wil het niet zien, ik kan het niet zien, ga weg! ga weg!” —

Zij wendde het hoofd af.

Toen begon ik zachtjes met haar te praten over haar mooi gevormd kindje in mijne armen, hoe zacht het aanvoelde, de handjes en vingertjes, zoo lief en fijn. „Kijk eens, wat een open flinke, zachte oogjes het kindje heeft”. Toen draaide ze haar hoofd naar mij toe ik legde het kindje in hare armen en ging zachtjes heen.

Toen ik terugkwam, was het gezichtje van het kindje nat van hare tranen; zij lachte zacht tegen me. De moederliefde had overwonnen; ik wist nu, dat de liefde van God was.

Hoe deed het mij een andermaal wonderwel aan, toen ik logeerde bij een Zweedsch dokter.

Het volgende vernam ik naar aanleiding van een gesprek in afkeurende wijze in een gezelschap over een jury, die eene vrouw, die haar pasgeboren kindje in het vuur geworpen had, vrijsprak.

„Als ik jurylid was”, zei de dokter, dan sprak ik die vrouw onvoorwaardelijk vrij. Negen maanden heeft die vrouw in angst geleefd; hare „zenuwen zijn door de baring tot de hoogste overspanning gebracht: daarbij vreesde zij overvallen te worden en ziet een groot vuur voor zich branden. De omstandigheden maken de vrouw tot moordenares van haar kind.

Zal ik de vrouw, die zooveel geleden heeft, nog schuldig durven verklaren?

Nu vereer ik dien man. — 't Is zoo heerlijk, hoogstaande, nobele mannen te ontmoeten.

Om deze woorden alleen kan de vrouw zich de dienaar van een edelen man wenschen.

Alleen dan ook, wanneer de man de vrouw steunt in haar strijd om zich hoog te houden, kan hij de meester van de vrouw zijn.

De vrouw als instandhoudster van het geslacht heeft recht op den eerbied van den man, voor wien zij niet alleen zorgt, maar ook te lijden heeft, om zijn geslacht voort te zetten. Het is dan ook eene goddelijke gave, dat zelfs in het eenvoudigste, armste gezin ook het geluk kan heerschen, dat geluk uit eerbied voor het moederschap en liefde tot de vrouw en het jonggeboren kind. „Het huiselijk geluk”.

En wanneer ook de vrouw het moederschap beschouwt als eene van God gegeven gave, dan gevoelt zij ook de heerlijkheid van hare plichten jegens het te geboren worden kind.

Daarom is het de plicht van de vrouw, dat zij zich bewust is van de plichten, die haar wachten, om ze waardig te kunnen vervullen.

Zoo is dan ook elke moeder verplicht, hare dochters en zonen in te wijden in de wonderen der natuur.

De jeugd is als eene bloem, die zich opent vanwaar het zonlicht komt. Zoo keert zich ook het kinderhart tot de moeder; het is juist de ouderliefde, die de koestering heeft om het vragende kind in te leiden.

Zij voëlt, kènt het karakter van het kind en waar zoowel bij de jongens als bij de meisjes dezelfde vragen komen, het „Waar komen de kindertjes vandaan”, kan ze ze beiden inwijden.

Wij, menschen, hebben daarover eene valsche schaamte. Wij durven daarover niet spreken. Maar „over wat God geschapen heeft in al

zijne volmaaktheid", hebben wij, menschen, ons niet te schamen. Alleen dan, wanneer wij door onreinheid of verwaarloozing het goddelijk werk beleedigen.

De natuur heeft eene wet van voortplanting voor al wat leeft gelijk, hetzij plant, dier of mensch.

De jongens zijn op jongeren leeftijd reeds eerder tot vragen geneigd dan meisjes. En . . . het is zoo mooi, een reine jongensziel waar te nemen met die teere liefde voor het jonggeborene en voor de moeder.

Op de kinderzaal had ik jongens tot 13 jaar oud. 's Morgens vroeg, als de bedjes der kleintjes werden opgemaakt, mochten de groote jongens als eene belooning voor hun goed gedrag eventjes het kleinste kindje in bed hebben. Dan lag het kindje daar, beschut door een arm boven het hoofdje, en verrukt lag de jongen elke beweging van het kleine kindje gade te slaan. Het was iets heiligs voor hem.

O, mocht zoo'n reine jongensziel toch nooit met grove ruwheid van anders-denkende menschen in aanraking komen!

En de meisjes? Ook zij hebben haar lente-tijd; de drang tot bloeien is ook in haar, een onbewust verlangen. Wanneer die in hare jeugd gaat spreken, moeder, wees hare vriendin, hare vertrouwdste. Wie kan haar beter de natuurgeheimen openbaren dan uw liefde-oog? Want zij heeft een natuurlijk verlangen, evenals trek naar voedsel.

Wanneer zij niet dien drang begrijpt en volgt, dan is zij even onschuldig voor de gevolgen als de hongerige die brood steelt, maar niet weet, dat stelen kwaad is. Ik heb moeders gezien, die alles in het werk stelden, om hare 16-jarige dochter met haar vrijer in donkere laantjes of 's avonds op stille wegen alleen te laten, maar als later de dochter met de gevolgen thuiskwam, kreeg zij een hard verwijt en een bitter leven te dragen. Ook wel hoorde ik, dat vader de dochter de trappen afgooide. Dit zijn geen uitzonderingsvoorbeelden in de volksklasse. De moeders zelf zijn zich niet bewust van hare taak als opvoedsters en van hare verantwoordelijkheid. Daarom, wint uwe dochter voor u bij het ontwaken van dat lente-leven! Tracht ge niet daarnaar in hare jeugd, dan zult ge nooit het vertrouwen krijgen, wat voor u het schoonste bezit is van uw kind.

Wanneer anderen haar inwijden, vraag niet hoe en wie en hoe weinig juist; wanneer anderen haar inwijden, zult ge nooit de vertrouwdste zijn in hare intiemste zaken.

Brengt uwe kinderen in de weide; leert hun, hoe de bloemen samengesteld zijn, de bestuiving van den stamper, door wind of bij aangebracht; vertelt hun van de vogels, hoe het vrouwtje zich eerst laat aanbidden door de mannetjes, hoe die lieve diertjes hun best doen, haar door hun schoonste gezang te bekoren, waarna zij haar echtgenoot uitkiest.

Leert hun van het bouwen van hunne nestjes en vertelt hun over het

uitbroeden der eitjes. Gaat verder, over konijnen, schapen en vanzelf komt ge op de menschelijke voortplanting.

Zoo leeren zij het als een gewone, natuurlijke zaak beschouwen en kunt ge hun de bewustheid van de verantwoordelijkheid, die eene voortplanting van den mensch meebrengt, voorhouden. Leert uwe dochter zich te beheerschen, leert haar waardigheid, want de waardigheid der vrouw is haar een schild in 't leven. Wanneer dan uw kind u in verrukking zegt: „moeder, is het zoo, — wat mooi — wát is dát mooi”, dan zult ge dankbaar zijn voor dat kind, — ómdát zij de goddelijkheid door uw liefde in dezen natuurplicht ziet.

Dat is de „Eerbied voor het Moederschap”.

Kennis der zaken, die de natuur ons biedt, is de weg, om Gods groot wonderwerk, „de Schepping”, te begrijpen.

En wie dát leert, komt tot grooten eerbied voor Zijne werken, waarvan het Moederschap en de Kindergeboorte Zijne grootste wonderen zijn.

ONTSLAGEN.

Op 26 December 1914 is van zijne zending eervol ontslagen, Ouderling Bote C. Dokter. Ouderling Dokter was geroepen van uit de vertakking te Rotterdam om op zending te gaan: 30 October 1912, en werd aangesteld om te werken in de Amsterdamsche Conferentie. Tot 30 Mei 1913 arbeidde hij aldaar in Amsterdam II, waarna hij overgeplaatst werd naar de Rotterdamsche hoofdafdeeling, en aangesteld als leider van de vertakking in Delft. Van hier uit werd hij op 1 Mei 1914 overgeplaatst naar Dordrecht, in dezelfde conferentie, om daar de leiding te aanvaarden, alwaar hij verbleef totdat hij op 29 Juli l.l. geroepen werd om zijne plichten als militair bij het gemobiliseerd wordende leger, te vervullen. Broeder Dokter verwacht, zoodra hij uit den dienst des lands ontslagen wordt, naar Utah te emigreeren.

Op 7 Januari 1915 werd van zijne zending, eveneens eervol, ontslagen: Ouderling Richard B. West. Aangekomen 7 December 1912 werd hij gezonden naar de Arnhemsche Conferentie, alwaar hij werkzaam was in Apeldoorn, en Arnhem zelve, tot 15 Juli 1913, wanneer hij aangesteld werd te arbeiden in het hoofdkantoor te Rotterdam, als Secretaris der Zending. Deze positie bleef hij vervullen tot den datum van zijn ontslag. Broeder West vertrok met het S. S. Potsdam van de Holland-Amerika-Lijn.

Niemand moest naar bed gaan zonder wijzer te zijn geworden dan toen hij opstond, door in den loop van den dag iets te leeren wat hem nuttig kan zijn.

DE STER.

Nederlandsch Orgaan van de Heiligen der Laatste Dagen.

Redactie:
LE GRAND RICHARDS.

Assistent:
B. TIEMERSMA.

WERK IN OVERVLOED.

„Ik heb werk in overvloed, eer de zon verdwijnt” zingt een van onze lofzangen.

Werk, niet alleen om ons dagelijksch brood te verdienen, maar ook werk te doen in 's Heeren Kerk. Toen ons land nog vol was met zendelingen werd het grootste deel der werkzaamheden in den wijngaard alhier door hen gedaan, maar reeds sedert meer dan vijf maanden is het grootste gedeelte hunner weggeroepen om hun werk voort te zetten in andere gedeelten van het oogstveld. De achtergeblevenen nu hebben zooveel te meer te doen. Zóóveel dat de enkele weinige zendelingen het alleen niet af kunnen. Daar moet hulp zijn. Deze hulp kan en moet worden verwacht van het lokale priesterschap in de verschillende vrtakkingen, ja hulp zelfs van elk waardig lid. Niemand onzer mag ledig wezen. Het evangelie is niet alleen voor de zendelingen, en de verplichting het wereldkundig te maken rust niet alleen op hunne schouders, maar evenwel op de schouders van de leden der Kerk. En . . . we kunnen allemaal wat doen. De een beschikt misschien over meer arbeidsvermogen dan de andere, maar iedere kleine zaak in het werk des Heeren gedaan, heeft zijne waarde.

Het is de plicht van de lokale broeders uit te gaan huisbezoek af te leggen, en waar ze kunnen, tractaten te verspreiden; is het niet, zooals de zendelingen deden, van deur tot deur, dan toch wel onder hunne vrienden en bekenden, en zij waarmede zij in aanraking komen, om zodoende, waar het aan andere vertegenwoordigers van 's Heeren zaak faalt, toch te trachten het werk wat gedaan moet worden om onderzoekers te vinden, voort te doen rollen.

Van uit het hoofdkantoor zijn uitgegeven geworden lijsten, waarop in categorische volgorde een aantal vragen staan, welke door de leden van het lokale priesterschap behooren te worden ingevuld, en aan hunnen vertakkingspresident aan het einde der maand dienen te worden overhandigd.

Wij drukken hierachter zoo'n lijstje af, en geven enkele verduidelijkende wenken daarbij, opdat dit tot aansporing mag dienen de regelmatige statistieken van het werk der lokale broeders te vergemakkelijken, en in waarde en hoeveelheid te doen toenemen.

NAAM

PRIESTERSCHAP

WERKZAAMHEDEN IN GEMEENTE ALS:

1. President, Raadgever of Secretaris . . .		
2. Huisbezoek Leeraar		
3. Koorleider of Organist		
4. Zondag-School Ambtenaar of Leeraar . .		
5. Huisgezinnen in Wijk		
6. Bezocht gedurende de maand		
7. Speciale bezoeken gedaan		
8. Gesproken in vergaderingen		
9. Met het Avondmaal geholpen		
10. Deurdienst gedaan		
11. Vreemdelingen bezocht		
12. Nieuwe onderzoekers gevonden		
13. Vergaderingen gehouden		
14. Wijkvergaderingen gehouden		
15. Vergaderingen bijgewoond		
1. President, Raadgever of Secretaris . . .	5. Met het Avondmaal geholpen	
2. Huisbezoek Leeraar	6. Dienst aan de deur	
3. Koorleider of Organist	7. Andere Gemeente dienst	
4. Zondag-School Ambtenaar of Leeraar . .	12. Evangeliegesprekken	
5. Huisgezinnen in Wijk	13. Traktaten verspreid van deur tot deur . .	
6. Bezocht gedurende de maand	14. Traktaten uitgegeven in vergader. of elders	
7. Speciale bezoeken gedaan	15. Brochures verspreid	
8. Gesproken in vergaderingen	16. Boeken verspreid:	
9. Met het Avondmaal geholpen	a. Boeken van Mormon	
10. Deurdienst gedaan	b. Andere Standaard Kerkboeken	
11. Vreemdelingen bezocht	c. Andere boeken	
12. Nieuwe onderzoekers gevonden	17.	
13. Vergaderingen gehouden	18.	
14. Wijkvergaderingen gehouden	19.	
15. Vergaderingen bijgewoond		

Aan elk der leden van het lokale priesterschap wordt een dergelijk lijstje gegeven. Deze broeders hebben nauwkeurig acht te geven op hetgeen door hen gedurende den loop der maand wordt gedaan, om dan, na afloop der maand, op de eerstvolgende priestervergadering, dat lijstje in te leveren, opdat dit door den vertakkingspresident tijdig ingeleverd kan worden op het hoofdkantoor der conferentie waaronder de vertakking behoort. In de eerste plaats geldt deze regeling om meer gelijkvormige rapporten te hebben van de onderscheiden vertakkingen, en daardoor meer regel te kunnen brengen in het werk gedaan door het priesterschap in de wijken, en voorts opdat elkeen hierdoor meer mag worden aangespoord het werk te doen wat hem niet alleen op de schouders is gelegd geworden om te volbrengen, maar wat hij gereedelijk en bereidwillig heeft aanvaard toen het priesterschap op hem is bevestigd geworden.

Dit lijkt ons een geschikte plaats nog even op de plichten van dat priesterschap terug te komen. Door de Heiligen der Laatste dagen wordt geleerd dat het priesterschap, eenmaal ontvangen, en getrouw betracht, strekken zal tot in eeuwigheid. Dat wil z eggen: wanneer men sterft, en op aarde was het priesterschap bevestigd geworden, dan gaat dat mee en zal in de eeuwigheden eveneens dienen te worden uitgeoefend. Herinneren wij ons niet dat de getrouwen met Christus als koningen en priesters zullen heerschen gedurende duizend jaren? Welnu, zoiets kan alleen dan worden gedaan wanneer op aarde blijk wordt gegeven dat de waarde van het priesterschap, de zegeningen daaraan verbonden, maar ook het werk wat het medebrengt, beachtigd wordt.

Zoo menigmaal zijn wij tegenwoordig geweest wanneer de een of andere broeder het priesterschap ontving, en hem dan na afloop der bevestigende plechtigheid geluk gewenscht met zijn nieuwe roeping, en hem den zegen des Heeren toegebeden, het als hoop uitsprekende dat hij standvastig mocht blijven ten einde toe, en steeds gewillig mocht zijn zijne plichten te beseffen en na te leven. In den regel werd daarop dan met instemming beantwoord, en gezegd, „ik hoop het ook broeder, en dat u er nog lang getuige van moogt zijn.”

Alzoo werd dan de bevestiging door den drager zelf, nogmaals bevestigd, maar daarmee ook het verbond, 'hetzij nogmaals gezegd, vrijwillig aanvaard, tot een duren en onontkoombaren plicht gemaakt voor Vader in den hemel, die Zijne engelen had uitgezonden om verslag uit te brengen van hetgeen door Zijne dienstknechten op aarde geschiedde.

Blijven we nu dit woord getrouw? Gods engelen zijn wachtende op ons en het doen van onze plichten. Het komt ons somtijds voor alsof er wel meer werk gedaan kon worden door de lokale broeders, en dat tot allen nog niet het besef is doorgedrongen dat vele zendingen weg zijn en dat een groot gedeelte van het werk thans op

hunne schouders rust. Ten slotte nog een woord aan de leden. In het bijzonder aan hen die huisgezinnen vormen. Gedenkt er aan, broeders en zusters dat ge Gods dienstknechten, de lokale broeders, al dragen zij slechts het nederige ambt van een diaken, als 's Heeren vertegenwoordigers in uwe huizen hebt te ontvangen, wanneer ze u huisbezoek komen brengen. Wilt van hen evengoed geleerd worden als dat ge het wildet van de zendelingen. Komen de lokale broeders, brengt dan niet gezamenlijk den tijd door met praten over koetjes en kalfjes, of erger nog somwijlen, met praten over andere leden, maar doet gezamenlijk uwe plichten. Laat u onderwijzen. Denkt niet, het zijn slechts leden, evengoed als wij, en zij kunnen ons niets leeren wat wij zelf niet weten, en bovendien zij hebben evengoed en soms nog meer hunne zwakheden als wij, maar denkt, wanneer ze ten uwent komen in hun kwaliteit als huisbezoekers, het zijn vertegenwoordigers van Gods Zoon, en Hij heeft gezegd, „Wat gij den minste Mijner broederen gedaan hebt, dat hebt gij Mij gedaan.

Met groeten en heilbeden,

ASSISTENT.

IETS OVER HET OUDE TESTAMENT. *)

JESAJA (Heil van Jehova), de zoon van Amoz (niet dezelfde als de Profeet Amos), profeteerde over „Juda en Jeruzalem in de dagen van Uzzia, Jotham, Achaz en Hizkia." Het is onzeker tot welken stam en welk geslacht hij behoord heeft, maar men acht dat hij van het koninklijk zaad van Juda was. Onder Uzzia en Jotham was de godsdienst in verval gekomen, terwijl de weelde toenam; Onder Achaz steeg de afgoderij tot haar toppunt, en was de tempel gesloten. Jesaja waarschuwde en bestrafte te vergeefs totdat Hizkia naar zijne stem luisterde, en hem tot zijnen raadsman maakte. Volgens de overlevering werd hij onder de regeering van Manasse doormidden gezaagd: hij moet echter bij de troonbestijging van dezen vorst reeds den leeftijd van negentig jaar hebben bereikt.

Het eerste vers schijnt een opschrift te zijn voor het geheele boek, dat uit eene reeks gezichten bestaat, gevolgd door enkele verspreide profetieën en geschiedkundige bijzonderheden. Deze gezichten zijn naar tijdsorde gerangschikt; maar er is slechte één, dat werkelijk een „gezicht" is; de andere zijn meer subjectieve dan objectieve schilderingen van toekomstige gebeurtenissen. Het is moeielijk er eenige tot den tijd van Jotham te rekenen, behalve misschien sommige van de „lasten"; maar die van de regeeringen van Uzzia, Achaz en Hizkia worden door den schrijver zelf aangeduid. Het eerste gedeelte van

*) Onze serie zeer lezenswaardige artikelen over bovenstaand onderwerp verwachten wij ook in dezen jaargang nog een tijdlang voort te zetten, om te trachten daardoor de kennis van ons Bijbelboek bij onze lezers meer en meer aan te kweeken.

het boek heeft voornamelijk betrekking op het Joodsche volk en zijne vijanden, met voorspellingen omtrent Assyrië (toen op het toppunt zijner macht), Babylon (in zijn opkomen), Moab, Egypte (de groote mededinger van Assyrië), Palestina, Syrië, Edom en Tyrus (de groote handelsmacht) en enkele geschiedkundige hoofdstukken betreffende Hizkia. Het tweede gedeelte is eene voorafschaduwing van het geheele tijdperk tusschen de Ballingschap en het einde der Christelijke Bedeeling; de terugkeer uit Babylon wordt gebruikt als het beeld voor de komst van den Messias, op Zijn lijden, Zijne heerlijkheid, Zijne verwerping door de Joden en aanneming door de Heidenen, zijn zoo nauwkeurig, dat zij Jesaja den naam van „Evangelië-profeet” hebben doen erlangen.

VOORNAAMSTE ONDERWERPEN DER PROFETIEËN.

- I. De Ballingschap en het Herstel van Juda en Israëel (XXXIX : 6, 7).
- II. De verwoesting en verlatenheid van Babylon, Tyrus, Damaskus, Egypte enz. en de vernietiging van Syrië, en Israëel (XLVII : 1—15).
- III. De veroveringen en daden van Cyrus, die met name genoemd wordt, evenals zijne bevrijding der Joden, ongeveer 200 jaar vóór zijne geboorte (XLIV : 28; XLV : 1—5).
- IV. Profetieën die betrekking hebben op den Messias:
 1. Zijn voorlooper (XL : 3).
 2. Zijne geboorte (VII : 14).
 3. Zijn geslacht (XI : 10).
 4. Zijn Naam en Koninkrijk (IX : 5—7).
 5. Zijne verwerping door de Joden (VIII : 14).
 6. Zijne aanneming door de Heidenen (XLIX : 6).
 7. Zijne wonderen (XXXV : 5, 6).

Vele Duitsche schriftbeoordeelaars uit de vorige en uit deze eeuw hebben de geloofwaardigheid der laatste zeven-en-twintig hoofdstukken in twijfel getrokken, op grond dat de schrijver zich op het standpunt der Babylonische ballingschap bevindt, vanwaar hij vooruitziet op toekomstige gebeurtenissen, en zijn volk waarschuwt met het oog op de dingen die zullen gebeuren, en de loopbaan van den Messias afteekent. Zij achten het onmogelijk dat een profeet den naam van Cyrus 200 jaar vóór diens geboorte kan vermeld hebben. De geheele kracht van deze tegenwerping ligt in de ontkenning van alle ware profetische ingeving. Zij is op uitstekende wijze weêrlegd geworden door andere Duitsche schriftbeoordeelaars, van wier bewijsgronden een zeer goed overzicht is te vinden in Keil's *Einleitung*. (En ook door Prof. A. Rutgers, *De echtheid van het tweede gedeelte van Jesaja aangetoond*). Men kan zich moeielijk voorstellen dat zulk een geschrift in zulk een tijd zonder den naam des schrijvers zoude geschreven zijn, en men moet wel bedenken, dat de onvervalstheid van het geheele boek door alle Joden en Christenen van vroegere eeuwen algemeen erkend is. Daarenboven worden zeven-en-

veertig van de zes-en-zestig hoofdstukken, rechtstreeks of zijdelings, in het Nieuwe Testament aangehaald, en in een-en-twintig gevallen wordt Jesaja als de schrijver der profetie genoemd. Men moet dus toestemmen dat de tegenwerping geheel en al in strijd is met de uitwendige getuigenissen.

JEREMIA (door Jehova aangesteld) was de zoon van Hilkia, een priester van Anathoth (een klein dorp dicht bij Jeruzalem). Hij begon in het dertiende jaar van Josia's regeering, ongeveer zeventig jaar na Jesaja's dood te profeteeren, en ging hiermede gedurende den geheelen benarden tijd van den Babylonischen inval voort. Zijne uitspraken werden door de oversten van Jeruzalem als slechte voortekenen beschouwd, en hij werd op wreedaardige wijze vervolgd. Hij zag hoe de stad werd belegerd en ingenomen, hoe zijne waarschuwingen veracht, maar toch vervuld werden, hoe zijne medeburgers gevankelijk werden weggevoerd en Jeruzalem in een bouwval werd veranderd; en in eene grot in de nabijheid der stad schreef hij zijne Klaagliederen over haar. Een overblijfsel van het volk verzamelde zich rondom hem na den dood van Gedalia, en aan deze Israëlieten werd door hem het verbod van God overgebracht, om naar Egypte te vluchten; maar zij beschuldigden hem van misleiding, en, het Goddelijk bevel niet achtende, voerden zij hem met zich naar dat land (XLIII), waar hij, volgens Hiëronymus, ter dood werd gebracht, nadat hij gedurende nog ongeveer veertig jaren had geprofeteerd.

Zijne profetieën zijn niet naar tijdsorde, maar waarschijnlijk naar den aard der onderwerpen gerangschikt, n.l. (1) Waarschuwingen tot de Joden. (2) Overzicht over alle volkeren, met een geschiedkundig aanhangsel. (3) Voorspelling van gelukkiger dagen in de toekomst, met een soortgelijk aanhangsel. (4) Profetieën betreffende Egypte. Jeremia leefde gelijktijdig met Zefanja, Habakuk, Ezechiël en Daniël. Hij voorspelde den juisten datum der Ballingschap, het lot van Zedekia, de terugkomst der Joden, het toekomstige verval van Babylon, en den val van vele andere volken. Volgens de overlevering heeft hij de ark begraven; en hij voorspelde de afschaffing van de Wet, de instelling van een geestelijken eeredienst, den zegen der schuldvergeving, de roeping der Heidenen door het Evangelie, en de eindelijke aanneming der Joden.

Bunsen en Ewald zijn van meening dat de profetieën zeer duidelijk in groepen zijn verdeeld door de steeds terugkeerende woorden: „Des Heeren woord geschiedde tot Jeremia”, en wel op deze wijze: 1. (Hoofdst. 1): Eene inleiding, waarschijnlijk na de laatste herziening aan het geheel toegevoegd. 2. (II—XXI): Waarschijnlijk de rol door Baruch geschreven (XXXVI : 32), nadat de rol die voor de ooren van Jojakim was gelezen, door dezen verbrand was geworden. 3. (XXII—XXV): Kortere profetieën, uitgesproken tegen de koningen van

Juda en de valsche profeten. 4. (XXVI—XXVIII): Twee groote profetieën over den val van Jeruzalem. 5. (XXIX—XXXI): De troostredenen voor de ballingen in Babylon. 6. (XXXII—XLIV): De geschiedenis der laatste twee jaren voor de inneming van Jeruzalem en van Jeremia's arbeid gedurende dit en het daaropvolgende tijdperk. 7. (XLVI—LI): De profetieën tegen vreemde volkeren, eindigende met de profetieën tegen Babylon. 8. (LIII): Het aanhangsel, dat tevens eene inleiding is voor de Klaagliederen.

De vertaling der Zeventigen bevat zoovele afwijkingen in den tekst, zoowel als in de rangschikking der hoofdstukken, dat zij naar eene andere herziening van het Hebreuwsch sehijnt gemaakt te zijn, dan naar eene der nu bestaande; of anders, dat de vertalers hebben getracht de beteekenis duidelijker en de rangschikking meer systematisch te maken. De echtheid van het boek is nooit ernstig in twijfel getrokken; ook kan er geen twijfel bestaan omtrent den datum. Gesenius onderstelt dat meer dan dertig Psalmen (V, VI, XIV, XXII—XLI, LII—LV, LIX—LXXI) door Jeremia zijn vervaardigd; indien dit waar is, geven zij eene belangrijke proeve van den liedereschat uit dat tijdperk.

KLAAGLIEDEREN. Een aanhangsel van het vorige boek drukt, in den vorm eener gevoelvolle orde, Jeremia's droefheid uit over de verwoesting van Jeruzalem en den tempel, en de ellende der slavernij en van den hongersnood; maar wijst tevens op den zegen dezer tuchting. Het is vol teeder gevoel en medelijden.

Hoofdst. I, II, en IV bestaan elk uit twee-en-twintig verzen, die met de opeenvolgende letters van het Hebreuwsche alfabet beginnen. Hoofdst. V bevat hetzelfde aantal verzen, maar niet alfabetisch gerangschikt, terwijl Hoofdst. III bestaat uit groepen van drie verzen, welke elk met eene zelfde letter beginnen en ook alfabetisch zijn gerangschikt. Het boek is echter niet één gedicht, dat in vijf hoofdstukken is verdeeld, maar het bestaat uit vijf onderscheidene gedichten. De oorspronkelijke Hebreuwsche titel was Ekah (Hoe), hetwelk het eerste woord is, en waarmede klaagliederen gewoonlijk begonnen. De alfabetische volgorde der beginletters diende zeker om het geheugen te hulp te komen.

WANNEER EN DOOR WIEN GESCHREVEN. Het uitwendig bewijs is alleen gegrond op de inleiding in de Septuaginta: „En het geschiedde, dat nadat Israël gevankelijk weggevoerd en Jeruzalem verwoest was, Jeremia zat te weenen en met zijne weeklachten klaagde over Jeruzalem,” hetgeen door Josefus en anderen is overgenomen. De stijl en de inhoud staan in zulk een nauw verband tot het boek der profetieën van Jeremia, dat er geen twijfel kan bestaan omtrent den schrijver. Sommigen hebben ondersteld dat het de weklacht was over den dood van Josia (2 Kron. XXXV : 25), waarvan Josefus het bestaan in zijne „Joodsche Oudheden” (X : 5) vermeldt; maar deze onderstelling komt niet overeen met den toon dezer gedichten, die klaar-

blijkelijk eene beschrijving van het verwoeste Jeruzalem geven, en zonder eenigen twijfel geschreven werden nadat Nebukadnezar de stad tot een puin hoop had gemaakt.

Aan het kanonieke gezag van het boek is nooit getwijfeld. Het heeft allerlei plaatsen gehad onder de heilige geschriften; dan eens tusschen Ruth en den Prediker, dan weder onder de vijf Megilloth („rollen”), zooals in het Hebreeuwsche of bij de geschriften van Jeremia, maar van het profetische boek gescheiden door dat van Baruch, zooals in de Septuaginta.

EZECHIËL (God zal kracht geven), zoon van Buzi, was een priester die met andere edelen gevankelijk werd weggevoerd door Nebukadnezar (599 v. C.), vóór de verwoesting van Jeruzalem. Hij was met eene Joodsche kolonie, aan de oevers van de Chebar of Chaboras (Khabût), 200 mijlen ten noorden van Babylon gevestigd, waar hij gezichten zag. Hij leefde slechts zeven-en-twintig jaar daarna, en begon eerst in het vijfde jaar van zijne ballingschap te profeteeren.

Zijne profetieën kunnen in twee deelen gesplitst worden. Ten eerste, die, welke vóór de verwoesting van Jeruzalem werden uitgesproken, om het volk alle ongegronde hoop op hulp uit Egypte te ontnemen, hen te overtuigen dat God zich zekerlijk zoude wreken, en hen aan te manen tot oprecht berouw. Het tweede gedeelte is vol troost; het doet de verwachting koesteren, dat het rijk hersteld zal worden, indien het volk zich bekeert, en geeft ook een blik op de heerlijkheid, die Gods volk eindelijk in een vernieuwd land, in een nieuw Jeruzalem zal bezitten, met de uitstorting van Gods zegeningen en de toekomstige opstanding des vleesches. Tusschen deze twee afdelingen is een afzonderlijk gedeelte, waarin het oordeel Gods over de zeven omringende heidensche volkeren wordt aangekondigd. Dit werd tusschen het begin van Nebukadnezars beleg van Jeruzalem en de tijding van haren val geschreven.

Dit boek bevat vele gezichten, gelijkenissen en spreekwijzen. De toelichtingen zijn dikwijls aan gebouwen en hunne versieringen ontleend, waaruit blijkt dat de schrijver beter met het stads- dan met het buitenleven bekend was. Hij noemt Daniël bij name (XXVIII : 3): en, daar zij samen in ballingschap waren, kenden zij elkander waarschijnlijk.

(Wordt vervolgd.)

INHOUD:

Eerbied voor het moe- derschap	Blz. 17	Werk in overvloed . . .	Blz. 25
Ontslagen.	„ 24	Iets over het Oude Testa- ment.	„ 28

Uitgegeven door de Nederlandsche Zending, Crooswijkschesingel 7B Rotterdam. — Verkrijgbaar in alle vertakkingen der Zending. Abonnementsprijs per jaar: Nederland f 1.80, Buitenland f 2.50, Amerika 1.00 doll. — Per exemplaar 10 cent.